

یک سری کشورها در تاریخ قدرت دریایی بودند مثل اسپانیا، هلند و پرتغال، الان کجا هستند؟ فرمانده نیروی دریایی پرتغال به ما می گفت آلبوکرک بزرگترین دریانورد پرتغال و یکی از معروف ترین دریانوردان دنیا دست خودش را بیش از استین ما دراز کرد یعنی بیش از اندازه گسترش دریایی پیدا کردیم و همین باعث شد تا هزینه های راهبری آنقدر افزایش پیدا کند که قدرت دریایی ما از بین برود. بنابراین اگر بخواهیم قدرت دریایی باشیم اول باید تمدن دریایی داشته باشیم، در کنار ساحل باشیم، چرخه های قابلیت ساز را شکل بدهیم و این چرخه ها قدرت دریایی را تولید کنند، نباید از دولت انتظار کار خارق العاده داشت. دولت باید با نگاه کلان سنگ بنا را بگذارد، زیرساخت های اساسی را مهیا کند و توسعه دریامحور و فرهنگ دریایی را تولید کند. این ها که شکل گرفتند تازه قدرت دریایی شکل می گیرد. این قدرت دریایی به وزن ژئوپلیتیک و جغرافیایی که از آن ناشی می شود، وصل است. این ها هستند که به شما اجازه می دهند نیروی دریایی شما چه اندازه باشد؛ یعنی چقدر پول و قدرت چانه زنی داری، چقدر منافع داری و چقدر مسئولیت داری؟ وقتی نتوانید مراقب مرزهای دریایی باشید و امنیت ایجاد کنید دیگران می آیند. ما در قبال کشورمان، در قبال منطقه و جهان مسئولیت داریم، اگر این مسئولیت را بر عهده نگیریم دیگران فضا را پر می کنند. مسئولیت ما این است که حداقل مناطق دریایی تحت حاکمیت ما و مناطق مجاور از امنیت برخوردار باشند و دریانوردی به درستی صورت گیرد. مسئولیت ما این است که هر گونه زمینه شکل گیری ناامنی دریایی را مهار کنیم. مسئولیت ما این است وقتی به دریای آزاد می رویم ضمن حفظ منافع ملی در دریا، در برقراری امنیت دریایی جهانی سهم داشته باشیم. آنجاست که یک نیروی دریایی را نیروی دریایی آب های سبز یا آب های آبی تعریف می کنند، نیروی دریایی آب های آبی یعنی این که از مناطق دریایی تحت حاکمیت که حداقل ۲۰۰ مایل است عبور کنیم و وارد آب های آزاد شویم. آنجا کمترین کار دریانوردی است و اگر کشوری مثل ما خطوط مواصلاتی راهبردی اش در دریا باشد نیاز به این دارد که سامانه قدرت دریایی اش هم در کنار این خطوط امتداد پیدا کرده باشد به همین خاطر می گوئیم وزن ژئوپلیتیک به ما دیکته می کند که قدرت دریایی ما به چه اندازه باشد. بر این اساس دستمان را حتما به اندازه آستینمان دراز می کنیم اما با تعریفی که از مرزهای دریایی معنادار داشتیم با توجه به وزن ژئوپلیتیک جمهوری اسلامی ایران این ظرفیت را داریم که دست ما خیلی بلندتر از دیگران باشد یعنی حداقل در مقطع کنونی با ظرفیتهایی که در اختیار داریم منطقه اقیانوس هند و شاخک های آن منطقه ای است که می تواند نیروی دریایی در آن حضور معنادار داشته باشد و می تواند منافع ملی ما را در آن بخش از دریا تامین کند. در واقع آن مرز دریایی که با قدرت دریایی جمهوری اسلامی ایران ارتباط پیدا می کند سواحل مکران است. با این توضیحات برخلاف نظریه آقای ماهان که می گوید کشورهای دریایی صرفا جزیره ای هستند من می گویم کشوری مثل جمهوری اسلامی ایران به خاطر مسائلی همچون موقعیت گذرگاهی، وزن ژئوپلیتیک، مرکز بودن، منابع انرژی، ظرفیت های منطقه ای شدن و دریا های معنادار و تنگه های راهبردی و خطوط مواصلاتی اطرافش، یک کشور دریایی است و اگر کشور دریایی هستیم باید تمدن دریایی نیز باشیم. اما این تمدن دریایی در کجا باید مستقر شود؟ بنده می گویم سواحل مکران چون مهمترین ساحل ما که ارتباط بی واسطه با دریاهای آزاد برقرار می کند سواحل مکران است. خلیج فارس از لحاظ ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک اهمیت خود را دارد اما برای احیای قدرت دریایی در شان جمهوری اسلامی ایران، مکران دروازه طلایی جمهوری اسلامی ایران برای حرکت به سمت دریا و احیای قدرت

گزینه است. با تدبیر مقام معظم رهبری مصوبه ای در شورای عالی امنیت ملی شکل گرفت که طبق آن یک کارگروهی باید به ریاست معاون اول رئیس جمهور تشکیل شود و وضعیت پیشرفت و توسعه سواحل مکران را به صورت مرتب رصد نماید. این کارگروه شکل گرفته و جلسات و مصوباتی داشته اما هنوز عقب هستیم. مقام معظم رهبری هم به طور مکرر به نیروی دریایی برای جبران عقب ماندگی های گذشته تاکید فرموده است. نیروی دریایی به عنوان پرچمدار توسعه سواحل مکران، مناطق و پایگاه های خود را در این سواحل شکل داده و در ادامه نیز برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت برای توسعه این سواحل و تکمیل زیرساخت ها در نظر گرفته است، این برنامه خیلی قائم به فرمانده نیست. ما نقش دوندگان دوی امدادی را ایفا می کنیم، امروز این چوب دوی امدادی به دست بنده داده شده و وظیفه دارم در همین مسیر حرکت کنم و قطعاً هدف گذاری در همین مسیر خواهد بود. این الگو که برای توسعه سواحل مکران ترسیم کردیم کمک می کند تا تمدن دریایی در کنار ساحل شکل گرفته، تثبیت شود و چرخه های قابلیت ساز تولید قدرت دریایی را در تعامل با دریا ایجاد کند که قطعاً موجب توسعه اقتدار در دریا و ساحل خواهد بود.

دریایی قابل وثوق و احیای تمدن دریایی است. مرز امکان تولید ملی اگر بخواهد افزایش یابد این سواحل مکران و ظرفیت بی انتهای آن است که این موقعیت را ایجاد می کند. با نگاه نظامی نیز همانطور که مقام معظم رهبری می فرمایند دشمن ما کسی است که در اقیانوس ها گسترش پیدا کرده. این که در اقیانوس ها گسترش پیدا کرده به این معنی است که در سواحل مکران در کنار مرزهای ماقرار می گیرد. اگر می خواهیم اقتصاد اقیانوسی که امروز در دنیا بسیار مطرح شده و به اقتصاد آبی نیز معروف است داشته باشیم، باید بر سواحل اقیانوسی تمرکز کنیم. نیاز داریم که از ساحل به اقیانوس برویم و از جایی که محدودیت عمق و گذرگاه و کانال نداشته باشد، استفاده کنیم. بنادر اقیانوسی ما هیچ محدودیتی ندارند، بندر جاسک می تواند یکی از بنادر اقیانوسی ما باشد، بندر چابهار به همین شکل و در همین فضا به خاطر پس کرانه بسیار خوبی که داریم می توانیم بنادر اقیانوسی خوبی بسازیم. نقطه ای که ظرفیت گذرگاهی ما را به اقیانوس وصل می کند آنجاست؛ یعنی اگر دنبال کریدور شمال و جنوب هستیم و قصد داریم از این ظرفیت برای افزایش مرز امکان تولید ملی، افزایش رفاه و تامین منافع ملی خود استفاده کنیم سواحل مکران بهترین

این تمدن دریایی در کجا باید مستقر شود؟ بنده می گویم سواحل مکران چون مهمترین ساحل ما که ارتباط بی واسطه با دریاهای آزاد برقرار می کند سواحل مکران است. خلیج فارس از لحاظ ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک اهمیت خود را دارد اما برای احیای قدرت دریایی در شان جمهوری اسلامی ایران، مکران دروازه طلایی جمهوری اسلامی ایران برای حرکت به سمت دریا و احیای قدرت دریایی قابل وثوق و احیای تمدن دریایی است.